

למידה באמצעות צילום דיגיטלי בגן

צילום מבטא בעיקר התבוננות על מנת לתפוס את הרגע. השימוש במצלמה מאפשר לתעד את הסביבה באופן שבו העולם המציאותי מתקבל בתמונה דו-ממדית. בצילום דיגיטלי משתמשים במצלמה דיגיטלית לתיעוד סטטי בסטילס או בווידאו (סרטון),³³ להעברת מידע, להעברת מסרים, לעוררות רגש וליצירת חומר גלם לתוצרים אחרים. רכישת מיומנות הצילום בגן על-ידי הגנת והילדים תאפשר יוזמות ואירועי שיח המקדמים את התפתחות הילד. מומלץ שהגנת תשכיל ליצור מרחב צילומי המאפשר שימוש חופשי במצלמה בעת פעילות ומשחק.

תצלומים יכולים לשמש בסיס להפקת טקסטים ולתרום לטיפוח השפה והאוריינות הלשונית. השימוש בתצלומים מאפשר להעשיר את אוצר המילים, לפתח את יכולת התיאור, את כישורי השיח ואת יכולת הביטוי בכלל. מלבד אלה, ניתן להשתמש במצלמה לטיפוח האוריינות הכתובה כמו למשל כתיבת כותרת לתצלומים שנבחרו לתצוגה. התבוננות בתצלומים יכולה לתרום לחשיבה המטא-קוגניטיבית, כאשר מתבוננים בהם ועומדים על הקשר בין התוצאה לדרך הפעולה.

בגן ניתן להשתמש במצלמה כמכשיר עצמאי או במצלמה מובנית במכשיר דיגיטלי אחר כגון מחשב, טלפון, מחשב לוח ועוד. מיומנות צילום היא אחת מהמיומנויות הנמנות עם האוריינות הדיגיטלית, ולכן כדאי כבר בגיל צעיר לאפשר לילדים להתנסות בה. בגן ניתן לעודד את הילדים לצלם באופן מתוכנן ובאופן מזדמן. כאשר מתכננים צילום בגן מומלץ לסייע לילדים בבחירת נושא ואובייקטים, בבדיקת המסגרת, הזום, השפעת האור, פונקציות שונות במצלמה הדיגיטלית, חיבור למחשב ועוד. את התצלום או הסרטון ניתן להציג באמצעות מקרן, במחשב הגן או במחשב הלוח (טבלט). ניתן לשלב פעילויות עם תצלומים וסרטונים במליאה, בקבוצה קטנה ובשיח אישי. הצילום מעודד התבוננות, מעקב, תיעוד, השוואה בין נקודות מבט, רפלקציה והערכה.

33. ח' תובל וע' גוברמן (2013). טקסטים גרפיים: כלים לטיפוח האוריינות של ילדי הגן. תל אביב: מופ"ת.

דרכי הוראה לשילוב מושכל של טכנולוגיה

דיגיטלית בעשייה החינוכית בגן

סוגים של צילום ואפשרויות שימוש בו במסגרת הגן

הסוגים הנפוצים ביותר לשימוש בגן הם:

- ❖ הפקת תצלומים וסרטוני וידאו על-ידי הילדים וצוות הגן.
- ❖ שימוש בתצלומים/סרטונים וסביבות למידה דיגיטליות אחרות.
- ❖ צילום כבסיס ליצירת אנימציה דיגיטלית.

הפקת תצלומים וסרטוני וידאו על-ידי הילדים וצוות הגן

צילום בגן יכול להיעשות על-ידי צוות הגן או הילדים מקרוב ומרחוק.

צילום על-ידי הילדים והצוות מאפשר:

- ❖ 'לעצור את הרגע' על-ידי צילום אובייקטים וחזרה אליהם בכל עת ובכל מקום.
 - ❖ לתעד תהליכי חקר על-ידי צילום אובייקטים ותופעות, צילום השערות, שאלות ותובנות של הילדים.
- לדוגמה, צילום ציפורים במתקן להאכלת הציפורים בחצר הגן. ניתן להציב מצלמה בחצר הגן לכיוון המתקן גם כאשר הילדים אינם שם ובהמשך לבדוק אילו ציפורים באו להתכבד באוכל.
- ❖ לתעד תהליך רציף/מתמשך בנקודות זמן שונות. לדוגמה, צילום מופעי העץ לאורך השנה, תהליך נביטה של זרע ועוד.
 - ❖ לטפח חשיבה מרחבית בעזרת, למשל, צילום של אותו אובייקט מנקודות מבט שונות וממרחקים שונים. ניתן גם להשתמש בתצלומי תקריב (זום) על מנת להגדיל ולהבליט פרטים ואובייקטים קטנים, ליצור רצף של תצלומים שבהם מתקרבים או מתרחקים מאובייקט מסוים ולהשוות ביניהם. מומלץ לצלם את האובייקטים מנקודות מבט שונות וממרחקים שונים, ובהמשך לעודד שיח בעקבות הצילום. צילום רב-ממדי יכול לתת תמונה רחבה ועשירה יותר ולשמש בסיס לדיון סביב אובייקטים מצולמים או תהליך הצילום עצמו.

נבחין בין שתי האפשרויות של המשתמשים בצילום:

1. צילום על-ידי צוות הגן לקידום מטרות פדגוגיות, מעקב אחרי הילדים, תיעוד ועוד.
2. צילום על-ידי הילדים לקידום ידע, מיומנויות וערכים של ילדים, להגברת איכות תהליכי למידה ומשחק בגן ועוד.

דרכי הוראה לשילוב מושכל של טכנולוגיה

דיגיטלית בעשייה החינוכית בגן

צילום על-ידי צוות הגן

הצילום הוא כלי אפקטיבי ביותר לניהול תהליכים פדגוגיים משמעותיים עבור צוות הגן.

❖ ליצור חומרי הוראה ולמידה וחומרי גלם לעיבוד במחשב.

❖ לתעד תהליכי למידה ומשחק, ועל סמך התצלומים לעודד שיח בין הילדים, חשיבה תהליכית וביטוי אישי שלהם

❖ לתעד תהליכים פדגוגיים, תוצרים של הילדים, אירועים וחגים בגן ולשתף את ההורים בנעשה.

❖ לתעד אינטראקציות בגן כדי לעודד שיחה, חשיבה תהליכית וביטוי אישי של הילדים.

❖ לתעד את ההתנהלות היום-יומית של הילדים, לעקוב אחר התפתחותם וללמוד על התנהגותם.

❖ לתעד קונפליקטים בין הילדים וליזום שיח לפתרון בעיות.

אשכל גנים ילדי הטבע, כפר מנדא / מנהלת אשכול: אמינה סעדייה

דרכי הוראה לשילוב מושכל של טכנולוגיה

דיגיטלית בעשייה החינוכית בגן

להרחבה:

[המלצות לצילום סרטון וידאו](#)

המלצות לצילום סרטון וידאו

משרד החינוך
אגף לחינוך קדם יסודי

ג'ורג' פורמן^[35] רואה בצילום סרטונים של פעילות הילדים כלי הקשבה עבור המבוגר "כשעברתי בכיתה קיבלתי החלטות הנוגעות לנושאי הצילום. לא הבנתי במפורש מדוע מצבים מסוימים היו מועמדים טובים יותר מאחרים, אבל עכשיו אני חושב שאני יודע. חיפשתי מקרים שבהם ילדים עשו משהו שאוכל לשאול אותם עליו, רגעים של פקחות (cleverness) שהם ביטאו ואולי לא היו מודעים להם. רציתי להשתמש במצלמה כדי להעלות לתודעתם את חשיבתם הגבוהה של הילדים עשו משהו שאוכל לשאול אותם עליו, רגעים של פקחות (cleverness) שהם ביטאו ואולי לא היו מודעים להם. רציתי להשתמש במצלמה כדי להעלות לתודעתם את חשיבתם הגבוהה של הילדים ברגעים רגילים."

35. G. Forman (1999). Instant video revisiting: The video camera as a 'tool of the mind' for young children. *Early Childhood Research & Practice* [Online], 1(2). Available: <http://ecrp.uiuc.edu/v1n2/forman.html> (2021, April 30).

דרכי הוראה לשילוב מושכל של טכנולוגיה

דיגיטלית בעשייה החינוכית בגן

ריבה פרץ, מנהלת מרכז העשרה באשקלון, נוהגת לערוך סיכום של תהליך הלמידה באמצעות תצלומים וסרטונים. התצלומים והסרטונים מצולמים במהלך יום הפעילות ומוקרנים בסיומו כחלק מסיכום היום.

ריבה מספרת

"הילדים מתרגשים לראות את עצמם בפעילות, ודרך התצלומים והסרטונים הם מוזמנים לספר לחברים מה הם עשו היום ומה הם רוצים להמליץ לחברים. ילדי הגן מוזמנים לשאול שאלות את החברים שבתמונה. פעילות זו מאפשרת לילדים לעשות רפלקציה על התהליך ועל הפעילות במרכז באמצעות התצלומים. בנוסף, מאפשר השיח לילדים גם פיתוח שפה, שאילת שאלות ביטוי אישי ועמידה מול קהל. התצלומים והסרטונים מועברים מועברים לגנות להמשך שיח ולמידה בגן. השאלות שאנחנו שואלים הן שאלות פתוחות המעודדות את הילדים לפתח שיחה. שאלות כגון: מה אתה יכול לספר לנו על מה שרואים? מה היית ממליץ לילדים אחרים לעשות? לילדים שלא מרגישים בנוח לשתף אני מציעה להשתתף בקבוצה ולהזמין חברים שעבדו איתם. זה מאוד עוזר. אוסיף עוד, שהסיכום כולו נעשה בדרך הזו שהילדים בעצמם עושים את הסיכום ולא אנחנו".

דוגמה נוספת מתייחסת לשימוש בצילום על-ידי גנת לתיעוד ההתנהלות היום-יומית של הילדים, למעקב אחר התפתחותם ולהיכרות עמוקה יותר איתם. הצילום מאפשר לצוות הגן להשתמש בחומרים שצולמו לבקרה עצמית של הצוות על העשייה החינוכית בגן לצורך שיפור וייעול. בהרצאה [העשייה החינוכית בגן בעדשת המצלמה](#) [הדיגיטלית](#) ששודרה במסגרת אקדמיה ברשת, מספרות סוניה נסאראלדין ושלומית בראילובסקי על התהליך שעברו, ומציגות את יתרונות השימוש בצילום למטרת ייעול התהליך החינוכי בגן.

דרכי הוראה לשילוב מושכל של טכנולוגיה

דיגיטלית בעשייה החינוכית בגן

2. צילום על-ידי ילדים

מומלץ לעודד את הילדים לצלם מה שהם רואים סביבם בתוך הגן ו/או מחוצה לו. לדוגמה, צמחים, בעלי חיים או תופעות טבע (טל, עננים, גשם, צל ועוד). מומלץ ליזום סיורים לילדים מדי פעם בסביבת הגן הקרובה או במרחבי הגן ולהמשיך לחקור. חקר ומעקב באמצעות צילום מצמצם את הפגיעה בבעלי חיים ובצומח ומאפשר חקר אותנטי של בית הגידול הטבעי.

ילדי גן קרקל בחצבה, בניהולה של עדי ניר לוי, נוהגים לשהות יומיים בשבוע בחורשת המייסדים.

עדי מספרת:

"בכל יום חוץ יש אחראיות צילום. אחראיות הצילום מקבלת תג של צלם/ת ומצלם/ת במהלך היום את הפעילות שמתרחשת באמצעות האייפד של הגן.

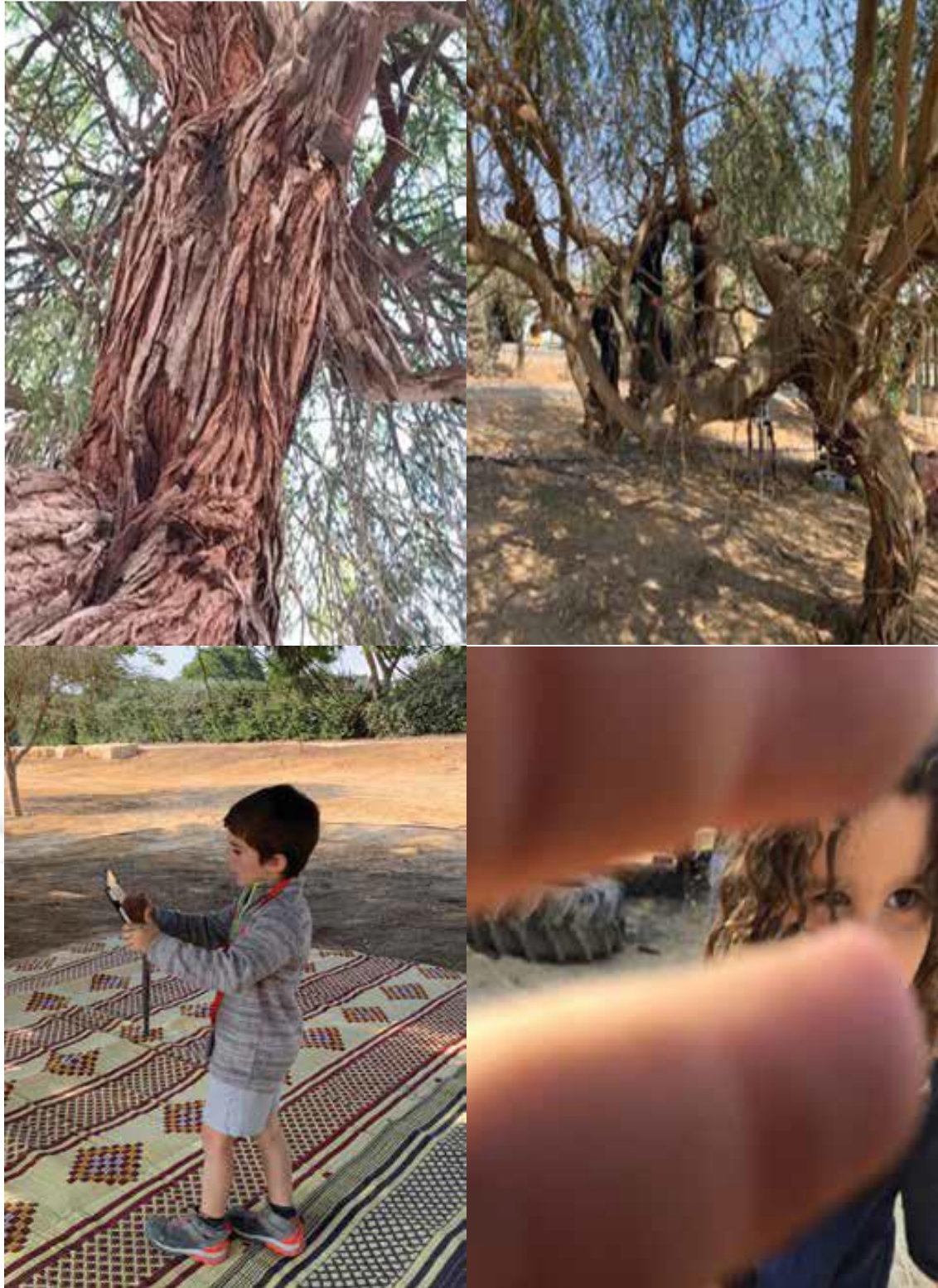
לפני הצילום – שואלת אחראיות הצילום אם מותר לצלם. אנחנו מקיימים/ות בגן דיון על תמונות מכבדות ועל קבלת רשות לצלם. התמונות עולות יותר מאוחר לאלבום התמונות של הגן, וכך אנחנו יכולים לראות אותן במחשב של הגן וההורים יכולים לראות אותן בבית – ולבחור איזו תמונה הם רוצים לשמור לעצמם.

הצילום הוא שפה. דרך הצילום למדנו להכיר ילדים ששפה זו נגישה להם, שזהו התחום החזק שלהם. הצילום מאפשר לנו לראות את נקודת המבט של הילד/ה שמצלם/ת. התמונות מאפשרות לנו לחזור לתהליכים שהתרחשו, לעקוב אחרי שינויים שמתרחשים (למשל של צמח) לנהל סביבם שיח ולשחזר מבנים אם רוצים, שהרי דברים מתפרקים ומשתנים. כשהאחריות לצילומים אצל הילדים והילדות, אנחנו גם מקבלים/ות הצצה לעולם שלהם/ן ולמה שמועניין אותם/ן. הילדים והילדות יותר מעורבים בנעשה, מחפשים דברים מעניינים שכדאי לצלם, מתנסים בזוויות צילום שונות, באור וצל, ואנחנו – כצוות לעיתים מלוות את השיח ולעיתים מתפנות לדברים אחרים.

דרכי הוראה לשילוב מושכל של טכנולוגיה

דיגיטלית בעשייה החינוכית בגן

גן קרקל, חצבה / גנת: עדי ניר לוי

דרכי הוראה לשילוב מושכל של טכנולוגיה

דיגיטלית בעשייה החינוכית בגן

צילום סרטוני וידאו על-ידי ילדים

ילדים צעירים יכולים לצלם סרטונים, אך לעיתים אחיזתם אינה יציבה. ניתן לשקול יחד עם הילדים מתי רצוי להשתמש בסרטון ולא בצילום סטטי, ועל-ידי כך לעודד אותם לגלות את תרומתם של סרטונים לתיעוד תהליכים, שיחות ואינטראקציות, ותופעות שיש בהם קולות התורמים להבנה של התהליך. ילדים צעירים מאוד יכולים לעבוד עם ילדים אחרים שידם יציבה יותר, או לחלופין יכולה הגננת לבקש מהילד לתת לה הוראות כיצד לצלם.³⁶ במקרה זה יתארו הילדים לגננת את מה שהם רואים או את מה שהם רוצים לצלם, והגננת תמליל את המושגים הרלוונטיים ותעודד את הילד להשתמש במושגים אלו.

אשכל גנים יהלום, חולון / מנחת תחום טכנולוגיה ומחשבים: אינה לדין

שימוש בתצלומים/סרטונים מהרשת או סביבות למידה אחרות

השימוש בסרטונים ובתצלומים מהרשת הופך להיות נפוץ יותר ויותר. גננות רבות משתמשות בהם כאמצעים חזותיים להעשרת הלמידה, להמחשת תופעות ותהליכים שלא ניתן לצפות בהם באופן ישיר או תופעות מופשטות, קירוב רחוק ועוד.

לדוגמה, הסרטון על מחזור [החיים של פרפר](#) אשר מוצג בהילוך מהיר ממחיש בצורה טובה את הגלגול שבו מגיח הפרפר מתוך הפקעת, תהליך שקשה לעקוב אחריו בטבע. לאחר חשיפת הילדים לסרטון ניתן להקפיא את התמונה ולצפות בה שוב על-פי הצורך. זוהי דוגמה מצוינת לשימוש מושכל ביתרונות הטכנולוגיה בלמידה לשם העמקת ההבנה של הילדים.

36. ח' תובל וע' גוברמן (2013). טקסטים גרפיים: כלים לטיפוח האוריינות של ילדי הגן.

דרכי הוראה לשילוב מושכל של טכנולוגיה

דיגיטלית בעשייה החינוכית בגן

מרצי זרקה, מנהלת מרכז העשרה בבית שמש, נוהגת להשתמש בסרטונים מהרשת על מנת להמחיש תופעות שלא ניתן לצפות בהן באופן ישיר בגן.

מרצי מספרת:

"המטרה של הצפייה בסרטונים היא ראשית להרחיב בנושא שבו אנחנו עוסקים. הסרטון כמובן תמיד קשור לתופעה בנושא. מטרה נוספת היא לעודד את השיח בין הילדים. ההנחיה לילדים היא, שבזמן הצפייה מותר להם לשוחח/להגיב על מה שהם רואים. אני אומרת, שאם חבר שואל שאלה הילדים יכולים לענות לו. מבחינת הצוות זה זמן מצוין להקשיב לילדים: ניתן לבדוק ידע שהם באים איתו, השערות שהם מעלים, רגשות, זה מרתק להקשיב להם. כשמסויימים לצפות אני עושה מעין סיכום שבו אני מהדהדת להם את מה ששמעתי מהם, וזה תמיד מעורר המשך של שיח".

צילום כמדיום להבעה אומנותית

צילום סטטי (סטילס):

כחלק מהחינוך לצריכת תרבות ואומנות חשוב לחשוף את הילדים ליצירות אומנות גם במדיום הצילום. ניתן לצפות בתצלומים באתרי המוזיאונים השונים.

גם ילדים יכולים להביע את עצמם באמצעות צילום, נאפשר להם לצלם ולבטא את עצמם ביצירה. במסגרת חוויות בקבוצה קטנה נעודד אותם לחשוב על אופן הצילום שידגיש את כוונותיהם.

לדוגמה – אם ילד מבקש להדגיש בתצלום חשיבות של אובייקט מסוים בעיניו, על האובייקט לתפוס מקום רב במסגרת (בפריים). צילום מזווית נמוכה כלפי מעלה – יגרום לאובייקט להראות גדול ממדים.

ומה עוד?

ניתן לביים העמדה של ילדים ולעצב סביבה לקראת צילום. ניתן לעצב 'מודל טבע דומם' (העמדה של חפצים) ולצלם. דרך נוספת להבעה אומנותית היא שילוב של תצלומים כחלק מיצירה ('טכניקה מעורבת').

צילום וידאו ארט:

נכיר לילדים סרטוני וידאו ארט פרי יצירתם של אומנים ואומניות.

לדוגמה, סרטוני ההנפשה שיצרו האומנים יובל ומירב נתן: [Lose this child](#)

[Momiji](#)

דרכי הוראה לשילוב מושכל של טכנולוגיה

דיגיטלית בעשייה החינוכית בגן

נציע לילדים להביע את היצירתיות שלהם באמצעות צילום **וידאו ארט**. האפשרויות לכך מגוונות. ניתן ליצור סרטוני הנפשה (ראו סעיף Stop-Motion), ואפשר לביים סרטון שבו הילדים הם שחקנים (ומי עוד יכול לשחק בסרט? – בני משפחה, צוות הגן, אנשים בקהילה). לקראת צילום הסרטון נאפשר לילדים לקבל על עצמם תפקידים כגון – תסריטאי/ת, בימאי/ת, צלם/ת, תאורן/נית איש/ת סאונד, שחקנים ושחקניות, ניצבים וניצבות. הילדים יתכננו את זוויות הצילום, יקבלו החלטות הנוגעות לתקריב או לצילום מרחוק, לתאורה המתאימה, לקולות ולמוזיקה המתאימים ליצירת האווירה וכו'.

פרקטיקת 'כיתה הפוכה' לקידום שימוש מושכל בסרטונים

בפרקטיקת **'הכיתה הפוכה'** מזמינה הגנת את הילדים להתנסות בפעילות כלשהי בבית עם ההורים, כמו צפייה בסרטון, ובאמצעות שאלות מוגדרות מראש היא ממקדת את הילדים בתוכן מסוים. חשוב להציג שאלת צפייה פתוחה ולעודד את הילדים לחשוב, לחקור, להתנסות, ליצור ובהמשך להזמין אותם לשתף את כל חברי הגן בעשייה בעקבות הצפייה.

במסגרת שימוש בפרקטיקת 'כיתה הפוכה' ניתן להפנות את הילדים לאחד משידורי **מאגר ההקלטות של מערכת השידורים הלאומית**, לסרטונים איכותיים שנמצאים ברשת, או לחלופין להשתמש בסרטונים שהגנת יכולה לצלם בעצמה ולהעלות **לערוץ ה-YouTube**, לאתר הגן או לכל סביבה אחרת שמאפשרת שיתוף וצפייה מחוץ למרחב הפיזי של הגן.

להרחבה:

❖ עלון **מדע וטכנולוגיה-סרטונים ואפליקציות** -ניתן למצוא בעלון הפניות לסרטונים איכותיים ואף להיחשף לעקרונות פדגוגיים לעבודה עם הסרטונים בתחומי מדע וטכנולוגיה

מדע וטכנולוגיה

סרטונים אפליקציות ואתרים

הלמידה מהבית יצרה עבורנו חומרות לחשיבה מחדשת על שילוב הטכנולוגיה לקידום הלמידה. להרחבת אופקים קירוב הרחוק העמקת ההבנה של מושגים מופשטים ומתן ביטוי אישי.

הלמידה מהבית מומנת לנו גם חשיבה על הלמידה המשפחתית. כיצד מאפשרים בדיקה כיצד מעוררים למידה רב גילית ולא יוצרים תחושה של עומס על ההורים?

כמענה לשאלות האלה אספנו אפליקציות תוכנות סרטונים ואתרים איכותיים עם תכנים של מדע וטכנולוגיה. חלקם יעודדו יציאה החוצה לחוות את הטבע וחלקם יאפשרו התבוננות. שאלת שאלות וחיפוש תשובות בית ובחץ.

אתם מוזמנים להתנסות בכלים אלו עם בני המשפחה שלכם אם לחשוף ולעודד את הורי הגן להתנסות בהם.

❖ עלון עבודה עם סרטונים בתחום מדע וטכנולוגיה

עבודה עם סרטונים
מדע וטכנולוגיה

המנהל הפדגוגי
אגף לחינוך קדם יסודי

משרד החינוך

דרכי הוראה לשילוב מושכל של טכנולוגיה

דיגיטלית בעשייה החינוכית בגן

חשוב לזכור!

לא כל תצלום או סרט שנמצאים ברשת מתאים לילדים בגיל הרך. לפני שימוש בסרטון:

❖ יש לבחון את התאמתו של כל תצלום וסרט למאפיינים של הילדים הצעירים מבחינת התכנים וגם מבחינת הרלוונטיות לנושא הנלמד.

❖ יש לבחון את הסרטים מבחינת השפה, המסרים וכו'.

❖ בעת בחירת סרט או תצלומים יש לזכור, כי אנו שואפים שהצפייה תשרת את הלמידה ולא להפך. לפני שנחליט לשלב את הסרטון בלמידה חשוב לשאול:

מהי המטרה הפדגוגית שאותה נרצה להשיג?

כיצד יכולה הצפייה בסרט לתרום ללמידה, להעמיק אותה, ועוד?

על מנת לבחור תצלום/סרטון מיטבי חשוב להביא בחשבון גורמים אחדים:

❖ איכות התצלום - התמונה/סרטון - חדים וברורים (ממוקדים).

❖ אורך הסרטון - מותאם למאפייני הלומדים ולטווח הקשב שלהם.

שמירה על זכויות יוצרים בשימוש בסרטונים ובתצלומים

❖ **שימו לב!** חשוב להקפיד על זכויות יוצרים. [על-פי חוקר מנכ"ל](#), מותר להשתמש בסרטונים ובתצלומים מהרשת לצורך הלמידה בגן, אך אין להוריד אותם מהרשת ולהפיצם מחוץ לגן.

שימוש הוגן ביצירות המוגנות בזכות יוצרים

הוראת קבע מס' 0141 - חדש

תאריך פרסום: ד' באול תשע"ח, 15 באוגוסט 2018 | הוראה תקפה מתאריך: 15.8.2018

דרכי הוראה לשילוב מושכל של טכנולוגיה

דיגיטלית בעשייה החינוכית בגן

❖ [ילדים מצלמים - מערכת השידורים הלאומית.](#)

❖ [שימוש בתצלומים בסביבה החינוכית.](#)

❖ [קשר גן-בית באמצעות מצלמה](#)

j

דרכי הוראה לשילוב מושכל של טכנולוגיה

דיגיטלית בעשייה החינוכית בגן

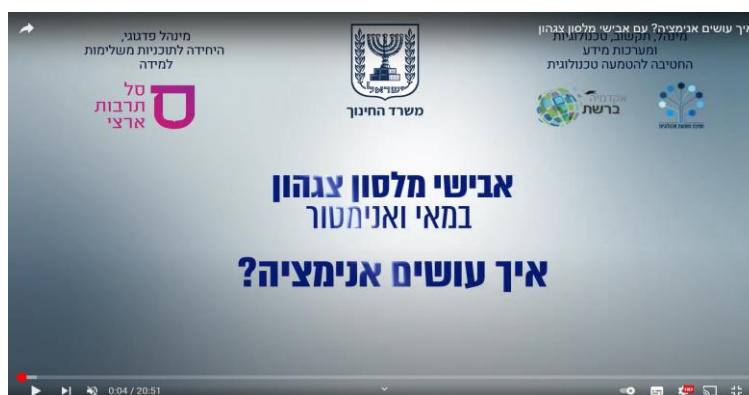

צילום כבסיס ליצירת אנימציה (הנפשה) דיגיטלית

אנימציה (Animation) או הנפשה היא יצירת אשליה של תנועה על גבי מסך. ההנפשה נעשית באמצעות הרכבה של סרטון מצויר או מצולם מפריימים בודדים של חפצים דוממים, כשבכל פריים משנים מעט את מיקומם, ולבסוף מתקבל סרטון. על-ידי ההרצה המהירה של התצלומים או הציורים הבודדים מתקבלת תחושת התנועה.³⁷

להרחבה:

[איך יוצרים הנפשה \(אנימציה\)?](#) עם אבישי מלסון צגהון (אקדמיה ברשת)

בגן הילדים ניתן ליצור יחד עם הילדים מגוון אנימציות על-ידי צילום והנפשה של:

- ❖ דמויות וחפצים שנבנו על-ידי הילדים במיוחד לצורך הסרט, כמו דמויות מפלסטלינה, מחומר, מפימו, מחלקי לגו ועוד.
- ❖ חפצים שונים שנמצאים בסביבה כמו: בובות, צעצועים או כל חפץ אחר.
- ❖ כתיבה, ציור והרכבה.
- ❖ ועוד

בהכנת סרטון אנימציה נודעת חשיבות עצומה לתהליך עצמו שעוברים הילדים ולא דווקא לתוצר הסופי. בתהליך זה נדרשים:

- ❖ יכולת לתכנן את הסרטון מראש ולבחור דמויות מתאימות.
- ❖ יכולת לשתף פעולה, לחלוק תפקידים בהכנת החומרים ובעת צילום, להקשיב לרעיונות של אחרים
- להכיר שיטות עבודה בצילום תהליכי ועוד.

דרכי הוראה לשילוב מושכל של טכנולוגיה

דיגיטלית בעשייה החינוכית בגן

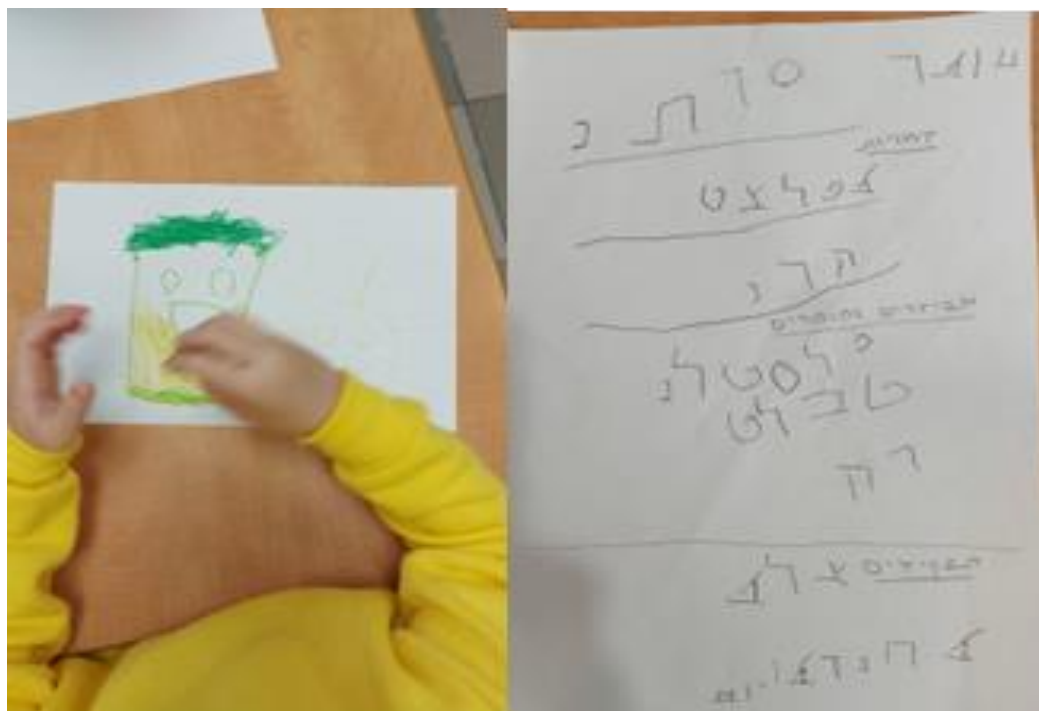
ישנם כלים רבים וסביבות דיגיטליות המאפשרים יצירת אנימציות בגן עבור הילדים, עם הילדים ו/או על-ידי הילדים, כמו לדוגמה אפליקציית Stop Motion.

ליאורה בן הרועה, מנהלת גן 'סתונית' בהוד השרון, הזמינה את הילדים ליצור [סרטון אנימציה](#) בעקבות התפשטות הקורונה.

ליאורה מספרת:

"אחרי כמה ימים שהילדים נחשפו לשימוש באפליקציה, ניגש אלי אחד הילדים ואמר שיש לו רעיון לסרטון. שוחחנו על הרעיון ואף ביקשתי להכין תוכנית: מיהן הדמויות, כמה הן עשויות (חוכמים), מהם האביזרים הנדרשים, מהם התפקידים ומהו התסריט/סיפור שבבסיס הסרט?"

לאחר מכן הגיע שלב בחירת החברים. ילד בחר שני חברים והסביר להם מהו התסריט ומה צריכים להכין. הילדים חילקו ביניהם את ההכנות, וכאשר הכול היה מוכן התחילו לצלם. התהליך נמשך שבוע ימים, הילדים צילמו כ-600 תמונות. במהלך הצילומים הם החליפו תפקידים בינם לבין עצמם, וילדים נוספים התווספו כצופים או כפעילים. ללא ספק הילדים עברו תהליך משמעותי שכלל תכנון, קבלת החלטות, שיח דינמי, יוזמות, אוריינות, פתרון בעיות ועוד".

גן 'סתונית', הוד השרון / ליאורה בן הרועה

דרכי הוראה לשילוב מושכל של טכנולוגיה

דיגיטלית בעשייה החינוכית בגן

להרחבה:
[עלון יצירת סרטון אנימציה](#)

מה עוד נציע לצוותים החינוכיים בהכנת סרטוני אנימציה עם הילדים

- ❖ לתעד תהליך חקר - בנייה, יצירה, תהליך יצרני, הרכבה - שנערך בגן.
- ❖ לסדר רצפים הגיוניים/מצחיקים (נוגדים את הציפייה - תהליכים בלתי הפיכים כגון נפילה של מגדל ובנייתו מחדש).
- ❖ ליצור גלויות/כרטיסיות לילדים אחרים, הוראות, הנחיות למשחק.
- ❖ לאייר סיפורים שילדים ממציאים.
- ❖ ליצור/ להשתמש בגלויות המופנות למשפחות כגון הזמנות לאירועים ועוד

אשכל גנים יהלום, חולון / מנחת תחום טכנולוגיה ומחשבים: אינה לדין

דרכי הוראה לשילוב מושכל של טכנולוגיה

דיגיטלית בעשייה החינוכית בגן

פינת ההורים

מה נעדיף לאייר או לצלם?

האיור נועד לתעד באופן מדויק תופעה או אירוע, לתאר הקשבה לסיפור, התבוננות ועוד, ויכול לעודד התבוננות מעמיקה יותר או הקשבה, אך לצד זאת נדרשת מהילד השקעה רבה קוגניטיבית וגם מוטורית. לעיתים נעדיף לצלם על פני ההשקעה הנדרשת באיור. יחד עם זאת, קיימים הבדלים נוספים בין תצלומים שהילדים מצלמים וציורים שהם מציירים. הצילום מציע אפשרויות מידיות ורציפות מבחינת בחירת נושא, קרבה (כלומר, אורך מוקד), בחירת מיקום (תצפית נקודה) ומסגור (Britsch,2019). ציורים ואיורים שהילדים מכינים יכולים לייצג מודלים לתהליכים ולמבנים. הציור מאפשר בחירות אחרות של תוכן בצבע ובצורה, למשל, שאולי לא ישכפלו את המציאות הנצפית, אך יבליטו את העדפת הילד בייצוג של תופעות. חשוב להפעיל שיקול דעת פדגוגי מתי להשתמש בתצלומים ובאילו מצבים נבחר להציע לילדים לצייר.

❖ מומלץ לארגן את תהליכי החקר במצגת, להוסיף הקלטות של הילדים מסבירים בקולם את התהליך ואף לשתף את ההורים.

❖ מומלץ לרכז את תצלומי הילדים באמצעות כלים דיגיטליים כגון: מצגת, לוח שיתופי, תיקייה במחשב הגן ועוד.

❖ לאחר התבוננות ופעילות משותפת חשוב לאפשר לילדים נגישות עצמאית לתצלומים ולאיורים להתבוננות נוספת ולשיח בתיווך מינימלי של מבוגר.

גן אלאימאן (גילאי 3-4), כפר קרע / גנת: נגמה זחאלקה

